

ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව - 2014

ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාවේ 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්ය සාධන ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1972 අංක 01 දරන ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ පනතේ 56 වගන්තිය සමග සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14 (2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර සභාවේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000-1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පවත්වනු ලබන විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ.

1.4 මතය ව්‍යාචනය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ, මූල්‍ය කාර්ය සාධන ප්‍රකාශනයේ හා ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනයේ සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ වාර්තාගත වූ හෝ වාර්තාගත නොවූ හෝ විෂයයන් සහ මූලිකාංගවලට අදාළව කවර හෝ ගැලපීම් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් තිබුණේදැයි තීරණය කිරීමට මට නොහැකිය.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 මතය ව්‍යාව්‍යය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු හේතුවෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් සහ උචිත විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීමට මට නොහැකි විය. ඒ හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) කොමිෂන් සභාවේ ඉඩම් විකිණීමේදී ලැබෙන මුදලින් සියයට 40 ක් සංචිතයක් ලෙසත් සියයට 60 ක් වර්ෂයේ ආදායමක් ලෙසත් ගිණුම් තැබීමේ ප්‍රතිපත්තිය සභාව විසින් දිගින් දිගටම අනුගමනය කර තිබූ අතර විකුණනු ලබන ඉඩම්වල පිරිවැය හඳුනාගෙන ඒ සඳහා ගැලපීම් නොකිරීම තුළින් මූල්‍ය තත්ත්වය හා මූල්‍ය ප්‍රතිඵල නිවැරදි තත්ත්වයක් පෙන්වීම කර නොතිබුණි. 2006 වර්ෂයේ සිට 2013 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා රු. 1,052,746,966 ක් හා සමාලෝචිත වර්ෂයේ රු. 131,194,166 ක් ඉඩම් විකිණීමෙන් ලද මුදල් ආදායම් ලෙස දක්වා තිබුණි. මෙයට අතිරේකව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ රු. 1,226,950 කට විකුණූ මෝටර් රථය සම්බන්ධයෙන්ද පිරිවැය හඳුනාගෙන ලාභය ගණනය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. ඉඩම් ලේඛනයක් නොමැති වීම හා පැරණි වත්කම් පිළිබඳ තොරතුරු සභාව සතු නොවීම මෙසේ කටයුතු කිරීමට හේතු වූ බව කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයා විසින් විගණනයට වාර්තා කර තිබුණි.

(ආ) උපචිත පදනම අනුගමනය කරමින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කරන බව ගිණුම් සටහන් මගින් හෙළිදරව් කර තිබුණු නමුත් ගිණුම් පිළියෙල කිරීමේදී ලැබිය යුතු හා කලින් ලැබීම් පිළිවෙලින් රු. 49,845,316 ක් හා රු. 19,738,726 ක් ද ගෙවිය යුතු මුදල් රු. 28,567,470 ක් ද සැලකිල්ලට ගෙන නොතිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) වර්ෂයේ මුදල් ගලාගෙන ඒම හා ගලාගෙන යාම පිළිබිඹු වන පරිදි මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශ පිළියෙල කළ යුතු නමුත් මෝටර් රථ විකිණීමෙන් ලැබූ රු. 3,488,850 මුදල් ලැබීමක් ලෙස ඇතුළත් කර නොතිබුණි.
- (ආ) කොමිෂන් සභාව විසින් පවරාගත් ඉඩම් සඳහා ගෙවිය යුතු වන්දි වෙනුවෙන් වන්දි අවිනිශ්චිත අරමුදලක් ඇතිකර තිබූ අතර එම වන්දි වලට අදාළ ගෙවිය යුතු පොලිය වෙනුවෙන් වෙන්කිරීමක් සිදුකර නොතිබුණි. කෙසේ වුවද, වන්දි ගෙවීමේ දී ගෙවන පොලිය වර්ෂයේ වියදමක් ලෙස ගිණුම්ගත කිරීම වෙනුවට සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී රු. 42,483 ක් අරමුදලෙන් අඩුකර දක්වා තිබුණි. තවද ඉදිරියේ දී ගෙවිය යුතු පොලිය ඇස්තමේන්තුකර ඒ සඳහා ප්‍රතිපාදන සිදුකිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.2.3 අසම්භාව්‍ය බැරකම්

ඉඩමක අයිතිය ලබාගැනීම සඳහා සභාවට එරෙහිව පවරන ලද නඩුවක පැමිණිලිකරුවන් වෙත රු. 148,715,363 ක් ගෙවීමට 2009 වර්ෂයේදී අභියාචනාධිකරණය තීන්දුවක් ලබා දී තිබුණි. අදාළ පොලියද සමඟ ගෙවිය යුතු මුදල 2015 ජුනි 08 දින වන විට රු.මිලියන 200 ඉක්මවා තිබුණද මෙම වගකීම සඳහා ගිණුම්වල වෙන්කිරීමක් කර නොතිබුණි.

2.2.4 පැහැදිලි නොකළ වෙනස්කම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වන්දි අවිනිශ්චිත අදියර I හා II යටතේ ගෙවිය යුතු වන්දි මුදල රු. 223,235,616 ක් වුවද තක්සේරු හා වන්දි අංශයේ වාර්තා

අනුව සභාව විසින් ප්‍රකාශකයින් වෙත ගෙවීමට තිබූ වන්දි මුදල පොළී සහිතව රු. 555,000,000 ක් විය. ඒ අනුව රු. 331,764,384 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය වූයෙන් මෙහි නිවැරදිතාවය තහවුරු කරගැනීමට විගණනයේදී නොහැකි විය.

(ආ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව බදුකරුවන් 108 කට අදාළව ලැබිය යුතු බදු කුලී ආදායම රු. 61,154,808 ක් වුවද ආදායම් අංශයේ වාර්තා අනුව එය රු. 70,317,254 ක් වූයෙන් රු. 9,162,446 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) ලැබිය යුතු බදු කුලී ගිණුමේ සඳහන් කර තිබූ බදුකරුවන් 43 දෙනෙකුට අදාළ රු. 26,760,244 ක ආදායමක් ආදායම් අංශයේ වාර්තාවල ඇතුළත්ව නොතිබුණි.

2.2.5 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

පහත සඳහන් එක් එක් විෂය ඉදිරියෙන් දක්වා ඇති ලිඛිත සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීම හේතුවෙන් එම ගණුදෙනුවල නිවැරදිතාව සන්තීර්ක්ෂණය කිරීමට හෝ පිළිගැනීමට නොහැකි විය.

ගිණුම් විෂයය	ශේෂය (රු.)	ඉදිරිපත් නොකළ සාක්ෂි
-----	-----	-----
ස්ථාවර වත්කම්		
ඉඩම්	676,169,345	පවරාගත් ඉඩම් පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් උපලේඛන
ගොඩනැගිලි	4,586,223	} වත්කම් ලේඛනය හා සමීක්ෂණ මණ්ඩල වාර්තා
පරිගණක හා උපාංග	7,185,162	
ලී බඩු හා සවිකිරීම්	857,543	
මෝටර් රථ	68,673,071	
කාර්යාල උපකරණ	20,310,316	
සුභසාධන උපකරණ	984,896	
ණය හා අත්තිකාරම්		
මුද්‍රණ හා ලිපිද්‍රව්‍ය	10,000	} ශේෂ සනාථ කිරීම
ඉන්ධන අත්තිකාරම්	185,000	
බොල්ණය ප්‍රතිපාදන	8,270,356	වෙන් කිරීම් සඳහා වූ පදනම

ලැබිය යුතු ආදායම්	29,731,610	ශේෂ සනාථ කිරීම් හා විස්තරාත්මක උපලේඛන
දැව විකිණීම්	1,987,706	දැව තක්සේරු කිරීමට අදාළ ලිපි ලේඛන
වන්දි අවිනිශ්චිත ගිණුම	223,235,616	} විස්තරාත්මක උපලේඛන
ඉඩම් අත්පත් කරගැනීම්	58,090,886	
කුඹුරු ඉඩම් විකුණුම්	271,896	
බදු දී ඇති ඉඩම් සඳහා ලැබිය යුතු ප්‍රමාද ගාස්තු	9,689,132	විස්තරාත්මක උපලේඛන

2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සභාවේ වර්ෂ 12 කට වැඩි එකතුව රු. 2,135,747,805 ක් වූ වෙළඳ ණයගැති ශේෂ සහ වර්ෂ 15 කට වැඩි එකතුව රු. 2,921,575 ක් වූ විවිධ ණයගැති ශේෂ සඳහා අඩමාන ණය වශයෙන් රු. 8,270,356 ක් වෙන්කර තිබුණද එම ණය අයකර ගැනීම සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදීද සභාව ප්‍රමාණවත් පරිදි කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල රු. 2,135,625,366 ක් රාජ්‍ය ආයතන 09 කින් ලැබිය යුතු ලෙස දක්වා තිබුණද එම ආයතනයන්හි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සභාවට නිරවුල් කළ යුතු ශේෂයන් නොපැවති බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.
- (ඇ) සභාවේ සේවකයන් 46 දෙනෙකුගෙන් 2010 වර්ෂයේ සිට අයවිය යුතුව පැවති එකතුව රු. 718,656 ක් වූ ණය ශේෂයෙන් කිසිදු මුදලක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වාම අයකර ගෙන නොතිබුණි.
- (ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට ඉඩම් බදු අත්තිකාරම් ගිණුමේ රු. 13,840,850 ක ශේෂයක් පැවති අතර එයින් රු. 11,215,850 ක් වර්ෂ 09 කට වැඩි කාලයක් ද රු. 2,625,000 ක් වර්ෂ 03 සිට වර්ෂ 08 දක්වා පැරණි ඒවාද විය. මෙම ශේෂ නිරවුල් කිරීමට සභාව කිසිදු පියවරක් ගෙන නොතිබුණි.

2.4 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් නීති, රීති, රෙගුලාසි යනාදියට අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

නීති, රීති, රෙගුලාසි යනාදියට යොමුව

අනුකූල නොවීම

(අ) 1972 අංක 01 දරන ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ පනත

45 (i) (අ) (iii) වගන්ති

කොමිෂන් සභාවේ පාලක මණ්ඩලය සඳහා රේඛීය අමාත්‍යාංශය නියෝජනය කරන සාමාජිකයකු පත් කර නොතිබුණි.

(ආ) 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනත

11 වන වගන්තිය

ස්ථාවර තැන්පතු වල ආයෝජනය කර තිබුණු රු.160,000,000 ක් සම්බන්ධයෙන් අදාළ අමාත්‍යවරයාගේ සහ මුදල් විෂය භාර අමාත්‍යවරයාගේ එකඟත්වය ලබා ගෙන නොතිබුණි.

(ඇ) 2002 අංක 14 දරන එකතු කළ අගය මත බදු පනත

සභාව එකතු කළ අගය මත බදු පනත යටතේ ලියාපදිංචි වී නොතිබීම හේතුවෙන් ඒ මත සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අයවිය යුතු බදු ආදායම වන

රු. 26,827,886 ක් රජයට අහිමි වී තිබුණි.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ

ආයතන සංග්‍රහය

II පරිච්ඡේදය 13.3 වගන්තිය

අධ්‍යක්ෂ මුදල් තනතුර වර්ෂ 07 කට වැඩි කාලයක් පුරප්පාඩුව පැවති අතර 2015 ජුනි 15 දින දක්වාම එම තනතුර පිරවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඉ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ

මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය

(i) මුදල් රෙගුලාසි 134 (3)

අභ්‍යන්තර විගණන වාර්තාවල පිටපත් විගණකාධිපති වෙත එවා නොතිබුණි.

(ii) මුදල් රෙගුලාසි 371 (2)

* අතුරු අග්‍රිම දෙන ලද කාර්ය නිම කළ විගණක පියවිය යුතු වුවත් අවස්ථා 34 කදී සැලකිය යුතු කාල පමාවකින් පසුව අත්තිකාරම් පියවා තිබුණි.

* එක් අවස්ථාවකදී නිලධාරියෙකුට ලබා දිය හැකි උපරිම අත්තිකාරම් මුදල රු. 20,000 ක් වුවද අවස්ථා 3 කදී එම සීමාව ඉක්මවා අත්තිකාරම් ලබාදී තිබුණි.

(iii) මුදල් රෙගුලාසි 371 (4)

අවස්ථා 19 කදී දැරීමට සිදුවන වියදම පිළිබඳව නිසි පුරෝකථනයකින් තොරව අත්තිකාරම් ලබාගෙන තිබුණු අතර ලබාගත් අත්තිකාරම් මුදලින් ඉතිරිය සියයට 27 සිට සියයට 92 දක්වා පරාසයක පැවතුණි.

(iv) මුදල් රෙගුලාසි 757

සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට භාණ්ඩ

සමීක්ෂණය සිදු කර භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තා විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(ඊ) 1978 දෙසැම්බර් 19 දිනැති අංක 842 දරන ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය විධිමත් හා භාණ්ඩාගාර වක්‍රලේඛය. යාවත්කාලීනව පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනය අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ කොමිෂන් සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු. 87,130,484 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු. 97,096,038 ක් වූයෙන් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 9,965,554 ක පිරිහීමක් දක්නට ලැබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂය සැසඳීමේදී ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ වන්දි පොළී ආදායම රු. 15,784,616 කින් පහළ යාම හා කාර්යමණ්ඩල පිරිවැය රු. 23,509,742 කින් ඉහළයාම මෙම පිරිහීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවී තිබුණි.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජංගම අනුපාතය 22:1 ක් විය. සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වූ ජංගම වත්කම්වලින් අයිතම 24 කට අදාළ රු. 2,158,312,885 ක් හෙවත් සියයට 90 ක් වර්ෂ 12 ඉක්මවූ හා අයකර ගැනීම අවිනිශ්චිත තත්වයක පවතින ලැබිය යුතු ණය ශේෂයන්ගෙන් සමන්විත වූ අතර එය මුළු වත්කම්වලින් සියයට 54 ක් විය. ඒ අනුව

සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය තුළින් ආයතනයේ වත්කම් හා බැරකම් සහ මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ තොරතුරු තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බවට නිශ්චය කළ නොහැකි විය.

(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේ මුදල් හා මුදල් සමාන දැනී වටිනාකම පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව රු. 15,104,068 කින් ඉහළ ගොස් තිබූ අතර එය පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව සියයට 20 ක වැඩිවීමක් විය.

3.3 සභාවට එරෙහිව හෝ සභාව විසින් ආරම්භ කර ඇති නෛතික සිද්ධි

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) සභාවට එරෙහිව හා සභාව විසින් පවරා ඇති නඩු සංඛ්‍යාව 448 ක් වූ අතර ඒ සඳහා සභාව විසින් වැයකර තිබූ නීති වියදම රු. 4,061,224 ක් විය.

(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේදී වන්දි මුදල් හිමිකම සම්බන්ධයෙන් සභාවට එරෙහිව අධිකරණයේ නඩු 14 ක්ද, ඉඩම් අත්පත් කරගැනීමේ සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත කළ අභියාචනා 07 ක්ද විභාග වෙමින් පැවතුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව ක්‍රියාකාරකම් 10 ක් ක්‍රියාවට නංවා නොතිබුණු අතර ක්‍රියාකාරකම් 19 ක ප්‍රගතිය සියයට 1 ක සිට සියයට 50 ක් දක්වා අඩු පරාසයක පැවතුණු බවත් නිරීක්ෂණය විය.

4.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

සභාව විසින් ප්‍රකාශකයින් සඳහා ගෙවිය යුතු වන්දි පිළිබඳ පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

(අ) 1972 අංක 01 දරන ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ පනතේ 29 වන වගන්තිය යටතේ වන්දි ගෙවීමට අදාළ ගැසට් නිවේදන පල කරන ලද හිමිකම් තහවුරු නොවූ ලිපිගොනු 110

කින් 106 කට හිමිකම් තහවුරු වී නොතිබුණි. තවද භුක්තිය භාරගැනීමේ අඩුපාඩු නිසා කටයුතු නොකර පැවති ලිපිගොනු සංඛ්‍යාව 35 ක් විය.

- (ආ) සභාවට පැවරී ඇති ඉඩම්වල අයිතිය සම්බන්ධයෙන් තවදුරටත් ලිපිගොනු 575 කට ආසන්න ප්‍රමාණයකට තොරතුරු ලබාගත යුතුව තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඇ) 1972 අංක 01 දරන ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ පනතේ 33 වගන්තිය ප්‍රකාරව හිමිකම් තහවුරු වී නොමැති හෝ වන්දි ගෙවීමට නොහැකි අවස්ථාවක ඒ වන්දිය හිමි තැනැත්තා හෝ තැනැත්තන්ට ගෙවීම සඳහා සිවිල් අධිකරණ බලය ඇති යම් නිසි අධිකරණයක අදාළ වන්දි මුදල තැන්පත් කළ යුතු නමුත් එසේ කටයුතු කිරීමට තිබූ ලිපිගොනු අතරින් ලිපිගොනු 60 කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් සඳහා මුදල් අධිකරණයේ තැන්පත් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඈ) පසුගිය වර්ෂ 5 තුළදී වන්දි අවිනිශ්චිත I ගිණුමෙන් වන්දි ගෙවා ඇති ආකාරය පිළිබඳ විස්තරයක් පහත දැක්වේ.

වර්ෂය	වන්දි අවිනිශ්චිත ගිණුමේ ආරම්භක ශේෂය රු.	වන්දි අවිනිශ්චිත ගිණුමේ අවසාන ශේෂය රු.	ගෙවා ඇති මුදල රු.	ප්‍රතිශතයක් ලෙස
2010	140,769,719	138,136,888	2,632,831	1.87
2011	138,136,888	131,287,683	6,849,205	4.96
2012	131,287,683	126,561,891	4,725,793	3.6
2013	126,561,891	119,139,915	7,421,976	5.86
2014	119,139,915	113,276,123	5,863,792	4.92

1972 අංක 01 දරන ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ පනතේ 28 වගන්තිය ප්‍රකාරව සභාව වෙත පැවරුණු ඉඩම් සඳහා සභාව විසින් වන්දි ගෙවිය යුතු වුවද සභාවේ පසුගිය වර්ෂ 5 ක කාර්ය සාධනය සලකා බැලීමේදී වන්දි හා අවිනිශ්චිත I ගිණුමෙන් වර්ෂ 05 ක් තුළ වන්දි මුදල් නිරවුල් කිරීම සියයට 1.87 ක් සියයට 5.86 ක් දක්වා වූ අඩු පරාසයක පැවති බව නිරීක්ෂණය විය. තවද වන්දි අවිනිශ්චිත II ගිණුමෙන් වන්දි නිරවුල් කිරීමක් සිදුවී නොතිබුණු අතර රු. 109,959,493 ක් වූ එහි ශේෂය වර්ෂ ගණනාවක් පුරා නොවෙනස්ව පැවතුණි.

4.3 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සභාවේ ඉඩම් විකුණුම් ආදායමින් සියයට 60 ක් මෙහෙයුම් වියදම් ලෙසද සියයට 40 ක් සංචිත ලෙසද වෙන් කිරීම සඳහා වූ කොමිෂන් සභා අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) කොළඹ, කුරුණෑගල, පුත්තලම යන දිස්ත්‍රික්කවල සභාවේ සෘජු පාලනය යටතේ පවතින අක්කර 150,000 කට ආසන්න පොල් ඉඩම් ප්‍රමාණයකින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ පොල් ආදායම් ලෙස රු. 300,653 ක් ලැබී තිබුණි. එම පොල් ආදායම සමස්ත ආදායමෙන් සියයට 0.09 කටත් වඩා අඩු අගයක් ගෙන තිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට තක්සේරු ගාස්තු අත්තිකාරම් ගිණුමේ ශේෂය රු. 23,361,248 ක් වුවද තක්සේරු ගාස්තු ලෙස ගෙවා ඇති මුදල රු. 3,302,303 ක් පමණක් විය.
- (ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා මාසික ආදායම රු. 60,000 සීමාව නොඉක්මවන දිස්ත්‍රික් 04 ක් වාර්තා වී තිබුණු අතර තවත් දිස්ත්‍රික් 04 ක සමහර මාසයන් සඳහා කිසිදු ආදායමක් වාර්තා වී නොතිබුණි. තවද ත්‍රිකුණාමලය හා අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කවලින් පිළිවෙලින් රු. 300,000 ක ප්‍රවේණි ආදායමක් හා රු. 19,300 ක බදු ආදායමක් වශයෙන් අඩු ආදායමක් ලැබී තිබුණු අතර එම කාර්යාල පවත්වාගෙන යාම සම්බන්ධයෙන් ගත යුතු පියවර පිළිබඳව සභාවේ අවධානය යොමුවී නොතිබුණි.

4.4 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

බාහිර පාර්ශවයන් සහ සභාවේ කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් 402 දෙනෙකු විසින් වර්ෂ 01 සිට වර්ෂ 07 කාලයක සිට රු. 4,888,492 ක් ද වර්ෂ 08 ඉක්මවූ රු. 6,899,500 ක්ද ඉඩම් ලබාගැනීම සඳහා අත්තිකාරම් වශයෙන් ගෙවීම් කර තිබුණු අතර ශ්‍රී ලංකා නිදහස් සේවක සංගමය මගින් සභා සේවකයන්ට තක්සේරු වටිනාකමට ඉඩම් ලබාදෙන ලෙස වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ ඉල්ලීමකට ලද අනුමැතියක් මත එසේ ඉඩම් ලබාදීමට අත්තිකාරම් ලබාගැනීම මතභේදයට තුඩු දෙන ගනුදෙනුවක් විය. තවද සමහර ඉඩම් ඉල්ලුම්කරුවන්ගෙන් ඉඩම් කැබලි 01කට වඩා ලබාදීමට අත්තිකාරම් ලබාගෙන තිබුණු අවස්ථා 54 ක්ද නිරීක්ෂණය විය.

4.5 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනයේ අඩුපාඩු

කොමිෂන් සභාව විසින් පුත්තලම් දිස්ත්‍රික් ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ බල මණ්ඩල කාර්යාලය සඳහා රු. 5,282,197 ක ඇස්තමේන්තුවකට ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීමේ කාර්යය සමාලෝචිත වර්ෂයේ නොවැම්බර් මාසයේදී පුත්තලම් දිස්ත්‍රික් ලේකම් වෙත භාරදී තිබුණු අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) මෙම ඉදිකිරීම සම්බන්ධයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අයවැය ඇස්තමේන්තුවෙහි ප්‍රතිපාදන සලසා නොතිබුණු අතර ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ මෙම ඉදිකිරීම පිළිබඳව ඇතුළත් කර ඇතත් ඊට අදාළ වියදම පුරෝකථනය කර නොතිබුණි.
- (ආ) රේඛීය අමාත්‍යාංශ අනුමැතියකින් තොරව කොමිෂන් සභා තීරණය මත පමණක් මෙම ඉදිකිරීම පුත්තලම් දිස්ත්‍රික් ලේකම් වෙත පවරා තිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ නොවැම්බර් මාසයේදී රු. 2,112,879 ක් අත්තිකාරම් වශයෙන් ගෙවා තිබුණු නමුත් මෙහි ඉදිකිරීම් කටයුතු විගණිත දිනය වූ 2015 අප්‍රේල් 23 දින දක්වාම ආරම්භ කර නොතිබුණි.

4.6 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ 2012 ඔක්තෝබර් 03 දිනැති අංක DMS/E2/01/7/008/2 දරන ලිපිය ප්‍රකාරව සභාවේ අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව 307 ක් වූ අතර 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව 393 ක් බව පාලන අංශයෙන් විගණනයට ලැබුණු තොරතුරු අනුව දක්වා තිබුණද අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව වැඩි කිරීමට අදාළ අනුමැතිය ලබාගෙන තිබුණේ 2015 මාර්තු 18 දින බව නිරීක්ෂණය විය. තවද මෙම සේවක සංඛ්‍යාවද ඉක්මවා 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට සේවයේ අනුයුක්ත කර තිබූ සංඛ්‍යාව 19 ක් විය.

(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට පුරප්පාඩුව පැවති තනතුරු සංඛ්‍යාව 13 ක් වූ අතර මින් තනතුරු 04 ක් මාණ්ඩලික නිලධාරී පුරප්පාඩු වේ. තවද අනුමත කාර්ය මණ්ඩලයට අයත් නොවූ තනතුරක් සඳහා නිලධාරියෙකු සේවයේ අනුයුක්ත කර තිබුණි.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

5.1 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි ඇතුළත් ක්‍රියාකාරකම් 06 ක් සඳහා වැය ඇස්තමේන්තු ඉදිරිපත් කර නොතිබුණු අතර ක්‍රියාකාරකම් 04 ක භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 100 ක් නොවූවද ප්‍රගති වාර්තාවට අනුව සම්පූර්ණ ප්‍රතිපාදනයම වැයකර තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) සභාවේ ප්‍රගති වාර්තාව අනුව ක්‍රියාකාරකම් 04 ක් සඳහා ආදායම රැස්කිරීමේ ප්‍රගතියත් සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව එම ක්‍රියාකාරකම්වලින් රැස්කරන ලද ආදායමත් අතර වෙනස්කම් විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ බැවින් ප්‍රගති වාර්තාවේ දක්වා ඇති තොරතුරුවල නිරවද්‍යතාවය පිළිබඳව විගණනයේදී සෑහීමකට පත්විය නොහැකි විය.

(ඇ) ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව අළුතින් වාහන 03 ක් මිලදී ගැනීම සඳහා (කල්බදු ක්‍රමයට) රු. 2,500,000 ක වියදමක් ඇස්තමේන්තු කර තිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේදී වාහන මිලදී ගැනීමක් සිදුකර නොතිබුණි.

(ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව ඉඩම් විකිණීම හා බදුදීමවලින් ඇස්තමේන්තුගත ආදායම රු. 113,350,000 ක් වුවද මූල්‍ය ප්‍රකාශනය අනුව තථ්‍ය ආදායම රු. 192,294,300 ක් වූ අතර ඇස්තමේන්තුගත ආදායමෙන් සියයට 70 ක් ඉක්මවා ආදායම් රැස්කර තිබුණි. තවද ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂා කර පිඹුරු පිළියෙල කිරීම සඳහා ආදායම් ඇස්තමේන්තුවක් දක්වා නොතිබුණද ප්‍රගතිය දැක්වෙන වාර්තාව අනුව ආදායම රු. 60,000,000 ක් ලෙස දක්වා තිබුණු බැවින් නිසි පුරෝකථනයකින් තොරව ආදායම් ඇස්තමේන්තු කර ඇති බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

(ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සභාව වන්දි හා පොළී ගෙවීම සඳහා රු. 1,000,000 ක් ඇස්තමේන්තු කර තිබුණද රු. 5,863,792 ක් ගෙවීම් කර තිබුණු අතර ඒ අනුව සියයට 486 කින් ඇස්තමේන්තු ඉක්මවා වියදම් දරා තිබුණි.

5.2 අභ්‍යන්තර විගණනය

2014 වර්ෂයේ අභ්‍යන්තර විගණන සැලැස්ම අනුව මුදල් අංශය, ඉඩම් පැවරීම් අංශය හා සියළුම දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවල ආදායම් වියදම් වාර්තා හා මාසික ගිණුම් විස්තර පිළිබඳ පරීක්ෂණයන් සිදුකිරීමට සැලසුම් කර තිබුණද එම ක්ෂේත්‍රයන් ආවරණය කර නොතිබුණි.

5.3 අයවැය ලේඛනමය පාලනය

2014 වර්ෂයේ අයවැයගත ආදායම් හා වියදම් සහ තථ්‍ය ආදායම් හා වියදම් පරීක්ෂාවේදී ආදායමෙහි සියයට 13 ක සිට සියයට 129 ක් දක්වා විචලනයන් හා වියදමෙහි සියයට 1 ක සිට සියයට 2,950 ක් දක්වාද සැලකිය යුතු විචලනයන් අනාවරණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී මූල්‍ය පාලන කාරකයක් ලෙස යොදාගෙන නොමැති බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

5.4 නොවිසඳී ඇති විගණන ඡේද

පරිගණක මෘදුකාංග පැකේජයක් මිලදී ගැනීමට පෞද්ගලික ආයතනයකට 2002 වර්ෂයේදී ගෙවා තිබුණු රු. 17,000,000 ක මුදලක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටද අත්තිකාරම් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි. තවද මේ සම්බන්ධයෙන් අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පරීක්ෂණයක් පැවැත්වෙන බවත් මෙවැනි ආයතනයක් නොමැති බවත් විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල කිසිදු හෙලිදරව් කිරීමක් කර නොතිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍රයන් සම්බන්ධයෙන් විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අඩුපාඩු වරින්වර සභාවේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමුකර ඇති අතර, පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් පිළිබඳව සභාවේ විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතු වේ.

- (අ) ඊර්ජර්.
- (ආ) ඊර්ජර් ජර්ජර්.
- (ඇ) ඊර්ජර් ජර්ජර්.
- (ඈ) ඊර්ජර් ජර්ජර්.
- (ඉ) ඊර්ජර් ජර්ජර්.
- (ඊ) ඊර්ජර් ජර්ජර්.
- (උ) ඊර්ජර් ජර්ජර්.